

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مرحله‌ی آماده‌سازی فایل				
تکمیل مآخذ و ویرایش نهایی	ویرایش دوم	ذکر مآخذ	تصحیح و ویرایش اولیّه	پیاده‌سازی

تذکر در مورد حاشیه نزدن بر احادیث حاوی ثواب اعمال

کلیدواژه‌ها: حاشیه نزدن، مطلب غیر قابل هضم، انکار نکردن، مؤدّب بودن، قرار دادن در بقعه‌ی امکان، قول ابن‌سینا، دستورالعمل حضور در مجالس معنوی.

یک بار در همین جلسه به کسی تذکر تندی دادم و گفتم حاشیه نزن، ضرر می‌کنی! آن چیزی که قرار است به تو برسد، دیگر نمی‌رسد! اگر لقمه‌ای را نتوانستی هضم کنی، نخور؛ اما رد هم نکن! شاید این لقمه مال آینده‌ی تو باشد؛ الان که انکار کردی، در آینده هم دیگر روزیت نخواهد بود. مؤدّب باشیم؛ در برابر خدا و اولیاء خدا (نه بنده) مؤدّب باشیم؛ سکوت کنیم؛ اگر دیدیم لقمه‌ای را نمی‌توانیم هضم کنیم و برایمان گلوگیر است، اصرار نداریم آن را بخوریم؛ بگوییم حالا نمی‌دانم؛ من نفهمیدم؛ این مطلب به نظرم قابل هضم نبود؛ حالا هضمش نمی‌کنم و کنار می‌گذارم. چه بسا در آینده خدا در فرصت بعدی دوباره این بحث را پیش آورد و زمینه‌ی اینکه این مطلب را هضم کنید، برایتان فراهم کند. امروز راه را نبندید که فردا هم دیگر نتوانید هضم کنید. این تذکر را یک‌بار در این جلسه داده بودم و برای بار دوم هم دادم؛ امیدوارم دیگر بار سومی ضروری نشود.

راهنمای حضور در جلسات را حتماً بگیرید و با دقت بخوانید. دستورالعملی برای شرکت و حضور در جلساتمان داریم. نه فقط در این جلسه، گفتیم هر جلسه‌ی معنوی را اگر بخواهید بهره ببرید، رعایت آن موارد لازم است. در آن راهنما شاید حدود بیست نکته هست که به نظر می‌رسد شما آن را

ندیده‌اید. آنجا نوشته‌ایم که اگر نکته‌ای مطرح شد و شما آن را نفهمیدید، اولاً خودتان بعداً روی آن فکر کنید! چه بسا با تلاش فکری خودتان گره از آن گشوده شود و بفهمید. خیلی خودمان را به تنبلی و به آماده خوردن عادت ندهیم؛ بگذاریم فکر خودمان هم کاری کند؛ این یک مورد. دوم اینکه اگر رفتیم و تلاش کردیم و حل نشد، عیبی ندارد؛ انسان خصوصی برود پهلوی آن فردی که این مطلب را گفته و از او سؤال کند؛ بگوید آقا من این مطلب را هر چه هم تلاش کردم، نتوانستم بفهمم؛ می‌توانید راهنمایی کنید که آن را هضم کنم؟ او هم از راهنمایی دریغ نمی‌کند. ولی آن چیزی را که ما نتوانستیم [هضم کنیم] به قول ابن‌سینا [عمل کنیم] که می‌گوید: **كُلُّ مَا قَرَعَ سَمْعَكَ فَذَرُهُ فِي بُعْثَةِ الْإِمْكَانِ!**^۱ هر چیزی که به گوشت خورد و نتوانستی هضم کنی، آن را در بقعه‌ی امکان قرار بده؛ بگو ممکن است درست باشد، ممکن است غلط باشد. من الان نتوانستم درستی آن را بفهمم؛ از طرف دیگر، یقین به غلط بودنش و استدلال قطعی بر غلط بودنش هم ندارم؛ حال که این‌طور است، پس قبول نمی‌کنم، رد هم نمی‌کنم؛ آن را در بقعه‌ی امکان قرار می‌دهم تا ان‌شاءالله بعدها با برهان مسلّم، درستی یا نادرستی این امر برای من اثبات شود. ولی به‌رحال عرض کردم؛ انکار کردن و رد کردن [باعث محرومیت می‌شود]. چون خیلی چیزهای بزرگی هست که اگر همین الان در جلسه به زبانم بیاید، شاید نود درصد افراد انکار کنند! لذا امیدوارم خدا مرا مؤدّب کند که هر چیزی به زبانم جاری نشود. ان‌شاءالله زبان مرا خود خدا در اختیار می‌گیرد که آن چیزهایی که واقعاً ممکن است زمینه‌ی بدفهمی فراهم کند، به زبانم جاری نشود. چون فکر نکنید همه‌ی لقمه‌ها همین‌هایی است که الان دارید می‌خورید. لقمه‌های خیلی بزرگتری وجود دارد که هنوز هاضمه‌ها آماده‌ی هضم آن نیست؛ و الاً خدا آنها را می‌داد و بر زبان من جاری می‌کرد؛ لذا می‌خواهم عرض کنم اگر چیزی را الان هضم

۱. مظفرنجفی، محمدحسن، دلائل الصدق لنهج الحق، ج ۲، ص ۵۷؛ مطهری، مرتضی، تعلیم و تربیت در اسلام، ج ۱، ص ۲۸۱؛ کلینی،

کافی، ترجمه‌ی مصطفوی، مقدمه، ص ۱۳ و با اندکی تفاوت فیض کاشانی، وافی، ج ۲۵، ص ۶۵۲.

نکردیم، دلیل بر غلط بودن آن نیست. ممکن است خدای متعال در آینده فضا را باز کند و آمادگی
هضم آن برای ما فراهم شود. ان شاء الله.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ